

[Fuglsang.]

indtryk af en sådan bevidst offensiv på andre fronter, først og fremmest mod arbejderklassen, men også mod andre arbejdende lag af befolkningen, får man ved at kaste et blik på den økonomiske udvikling siden forårets overenskomstsituation. Den højtærede statsminister taler om, hvor højt regeringen værdsætter det voksende samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter om at øge produktiviteten og dermed de forskellige erhvervsområders konkurrenceevne. Men hvordan ser det ud med dette samarbejde i virkeligheden? Der er nu gået tre fjerdingår, siden de 3-årige overenskomster blev afsluttet. Vi husker, hvordan det skete. Både statsministerens andel i afslutningen og hans ønske om, at det netop skulle blive 3-årige overenskomster, er nogenlunde kendt. De faglige lederes indstilling og indsats genspejles i Eiler Jensens nytårsudtalelse om, at 1957 var et kommissionsår af vældigt omfang, hvor man på kort tid løste så meget arbejdsretligt stof, som man ellers var flere år om.

Meningen med dette hastværk var god nok, nemlig for enhver pris at hindre en gentagelse af situationen i 1956, hvor arbejderne var i stand til at sætte deres vilje igennem trods alle fagretlige spærreregler. Derfor blev denne gang f. eks. det store og udslagsgivende Arbejdsmandsforbunds medlemmer fordelt i ikke mindre end 8 grupper. At også arbejdsgiverne og deres presse ydede deres indsats, siger sig selv. Og resultatet af alt dette udeblev ikke. Arbejderne fik de 3-årige overenskomster; de fik ikke deres krav om en 44 timers uge gennemført, men de fik den svenske ordning med gradvis nedsættelse til 45 timers ugen; de fik ikke f. eks. arbejdsmændenes berettigede krav om en mindsteløn på 200 kr. egentlig gennemført, men kun nogle højt uklare regler om et lavtlønstillæg. Nu er der som sagt gået tre fjerdingår. Hvad arbejdstiden angår, er vi alene på grund af den tekniske automatiserings udvikling inde i en så rivende proces, at dette rejser kravet om yderligere arbejdstidsforkortelse, i hvert tilfælde til 40 timer, sådan som vi kommunister har foreslået det i forbindelse med vort forslag om at ratificere den internationale konvention i så henseende. Til dette kommer, at der til overenskomsternes bestemmelse om arbejds-

tiden er knyttet et krav om effektivisering af denne, sådan at produktionen ikke går nedad. Dette er i den forløbne tid af arbejdsgiverne søgt udnyttet sådan, at man har søgt at fratage arbejderne gamle hævdevundne pauser, søgt at øge det opslidende tempo med stopur og nye rationaliseringsbestemmelser og overhovedet at føre en sådan politik på vore arbejdspladser, at det kun skaber frygt og usikkerhed blandt arbejderne. Men man har samtidig erfaret, at det ikke er på den måde, man skaber den ro på vore arbejdspladser, man havde håbet at nå gennem de 3-årige overenskomster. På en række arbejdspladser har arbejderne ved arbejdsnedlæggelse værget sig mod de overgreb, som de udsættes for.

Hvad de yderst beskedne lavtlønstillæg angår, har man endnu tre fjerdingår efter ikke fundet ud af dem og været i stand til at sætte dem i kraft, og det ser ikke ud til, at det vil ske på denne side af nytår. Da de ikke har tilbagevirkende kraft, vil det netop ramme de dårligst lønnede ganske hårdt, samtidig med at arbejdsgiverne, ubesværet af nogen kontrol med priser og avancer, tilegner sig hele rationaliseringsgevinsten for sig selv. De samme myndigheder, som var så hurtige og effektive, da det gjaldt lønningerne, er ganske anderledes forsigtige og tøvende, når det gælder priser og avancer.

At der er tale om en regulær offensiv mod arbejdernes lønninger, viser en række politiske foreteelser i den samme tid. Bl. a. er der af lovgivningsmagten foretaget indgreb, hvis bevidste virkninger faktisk forrykker det grundlag, lønningsforslaget blev vedtaget på. Jeg kan nævne, at da man havde fået arbejderne bundet for tre år og umiddelbart efter, at det lønregulerende pristal var udregnet, gav man efter for storbøndernes krav om højere kornpriser, hvilket også kom til at betyde højere priser på brød.

Endnu mere alarmerende er imidlertid forslagene om nye leje- og boligstøttelove. Det er ikke, fordi jeg mener, at man ikke har brug for fornyelser på disse områder. Vort land har stadig et stort udækket boligbehov, som ikke vil blive mindre nu, da de store årgange snart begynder at gøre sig gældende også på dette område. Og hvad angår den boligmasse, der findes, er lejen i hvert fald for nybyggeriets vedkommende oppe i sådanne højder, at den faktisk er